

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobkyně: V. J., narozená dne X, bytem P.,
zastoupená: Mgr. Petr Skála, advokát, se sídlem Jeremenkova
1056/100, 140 00 Praha 4,

proti
žalovanému: Magistrát města Plzně, IČ 00075370, se sídlem nám. Republiky 1,
306 32 Plzeň,

v řízení o žalobě ze dne 17.3.2019 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7.2.2019 č.j.
MMP/035562/19,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. **Včasnou žalobou** se žalobkyně domáhala zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 7.2.2019 č.j. MMP/035562/19, jehož kopie byla následně soudu doručena, kterým bylo zamítnuto její odvolání do výrokové části II. usnesení Statutárního města Plzně, Městského obvodu Plzeň 3, Komise k projednávání přestupků (dále jen **správní orgán I.**

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

stupně či **prvoinstanční správní orgán**), ze dne 9.11.2018 sp. zn. RP 162,163/2018 (dále též **prvoinstanční rozhodnutí**), jímž bylo řízení ve věci přestupku žalobkyně podle § 7 odst. 1 písm. c) bod 4 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon o některých přestupcích**), zastaveno podle ustanovení § 86 odst. 1 písm. c) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen **zákon o odpovědnosti za přestupky**), jelikož spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněné prokázáno a prvoinstanční rozhodnutí bylo žalovaným ve výroku II. potvrzeno.

2. **V žalobě** žalobkyně vyjádřila domněnku, že byla postupem správních orgánů zkrácena na svých právech v prvostupňovém i odvolacím řízení. Namítala, že správní orgány aplikovaly nesprávný důvod pro zastavení správního řízení podle § 86 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky namísto § 86 odst. 1 písm. a) téhož zákona, tedy že se skutek nestal nebo není přestupkem. Dále žalobkyně obsáhle namítala vadný postup správního orgánu I. stupně, který proti ní vůbec neměl zahajovat řízení o přestupku. Podle žalobkyně byl jediný oznamovaný skutek a jediný podezřelý z přestupku označený orgány policie pan X (druhý přestupce). Pro zahájení řízení o přestupku, resp. pro důvodné podezření ze spáchání přestupku, neměl správní orgán I. stupně dostatek podkladů, když jediné oznámení přestupku z 21.2.2018 zaslané Policií ČR směřuje proti druhému přestupci. Žalobkyni dle jejího názoru naopak ve prospěch svědčí výpověď její dcery, šetření policejní hlídky a lékařská zpráva, ze kterých plyne, že žádný přestupek nespáchala, naopak se sama stala osobou fyzicky napadenou. Správní orgán I. stupně dle žalobkyně zneužil své pravomoci, když bez ohledu na výše uvedené podklady rozhodl o zahájení řízení o přestupku proti ní, a tímto postupem ji postavil do procesního postavení „obviněné – přestupce“ namísto postavení „poškozené“. Tímto postupem ji správní orgán zkrátil na jejích procesních právech, která by měla, pokud by nebyla vůbec stíhána a figurovala v postavení poškozené. Také žalobkyně namítala, že se správní orgán nijak nezabýval otázkou újmy na jejím zdraví způsobené jednáním druhého přestupce a v řízení ji nijak nepoučil o veškerých procesních právech, které má osoba přímo postižená spácháním přestupku ve smyslu § 71 a 79 zákona o odpovědnosti za přestupky a tak jí bylo upřeno právo uplatnit proti pachateli náhradu utrpěné škody.
3. **Napadeným rozhodnutím ze dne 7.2.2019 č.j. MMP/035562/19** žalovaný rozhodl tak, že odvolání žalobkyně proti výrokové části č. II napadeného usnesení (tj. usnesení Statutárního města Plzně, městského obvodu Plzeň 3, Komise k projednávání přestupků, spis. zn. RP 162,163/18 ze dne 9.11.2018), na základě které bylo řízení proti žalobkyni podle ustanovení § 86 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zastaveno, zamítá a napadené usnesení ve výrokové části č. II. potvrzuje. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného ze dne 7.2.2019 mimo jiné vyplývá konstatování, že z provedených listinných podkladů a také důkazů provedených správním orgánem I. stupně, a to především na základě výpovědí obviněného a obviněné, tj. žalobkyně, v rámci podání vysvětlení na Policii ČR či na základě jejich výpovědí během ústního jednání před prvoinstančním správním orgánem, bylo zjištěno, že k předmětnému jednání popsanému ve výroku č. II. napadeného usnesení (prvoinstančního rozhodnutí), mělo dojít mezi oběma osobami sice za přítomnosti jiných nezúčastněných osob, nicméně tyto osoby v pozici svědků v rámci ústního projednávání předmětného přestupkového jednání vypovídaly v tom smyslu, že předmětný incident buď přesně neviděly nebo jej nezaregistrovaly. Vzhledem k předmětné

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

skutkové podstatě je nezbytností, aby rozhodující správní orgán prokázal obviněné předmětné jednání, tedy úmyslné narušení občanského soužití jiným hrubým jednáním, což však v tomto případě prokázáno nebylo, a tak prvoinstanční orgán v rámci dokazování rozhodl ve prospěch obviněné. Nad rámec uvedeného se žalovaný také zabýval tím, zda mohlo být přestupkové řízení zastaveno podle § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy že se skutek, o němž se vedlo řízení, nestal nebo není přestupkem, přičemž dospěl k závěru, že k určitému incidentu mezi oběma obviněnými došlo, což vyplývá ze spisové dokumentace, nicméně se správnímu orgánu nepodařilo prokázat, že by se obviněná (žalobkyně) svým jednáním vůči druhému obviněnému dopustila přestupkového jednání. Žalovaný uzavřel, že správní orgán I. stupně postupoval plně v souladu se zákonem, když přestupkové řízení zastavil z důvodu uvedeného v § 86 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky.

4. **Žalovaný** ve svém vyjádření k žalobě dne 7.5.2019 uvedl, že se plně ztotožňuje s obsahem vyjádření orgánu prvního stupně (založeno na č.l. 80-82 správního spisu) a odkázal na svou argumentaci obsaženou v napadeném rozhodnutí. Závěrem navrhl zamítnutí žaloby a nepřiznání náhrady nákladů řízení žádnému z účastníků a souhlasil s rozhodnutím bez jednání.
5. **Ze správního spisu** vedeného v této věci soud zjistil, že dne 21.2.2018 bylo Policií ČR, Obvodním oddělením Plzeň-střed, Úřadu městského obvodu Plzeň 3, Komisi k projednávání přestupků oznámeno podezření ze spáchání přestupku (č.l. 2), jehož se měla dopustit žalobkyně dne 15.2.2018 tím, že v 15:30 hod. při kontrole bytů ze strany pracovníka obytné zóny Sylván pana X měla hrubě jednat s tímto pracovníkem, vulgárně jej urážet a slovně napadat; tedy se měla dopustit přestupku podle § 7 odst. 1 písm. c) bod 4 zákona o některých přestupcích. Dne 15.2.2018 podala žalobkyně na obvodním oddělení Plzeň-střed vysvětlení, kdy uvedla, že agrese a impulsy k potyčce vycházely především z druhého přestupce, který se přibližoval k její intimní zóně, a ona měla strach, že ji fyzicky napadne. Po zavolání policie a volání o pomoc se jmenovaný rozcílil ještě víc a sprostě jí nadával; poté odcházel z bytu, tomu byl přítomen i soused žalobkyně. Když chtěl jmenovaný odejít z domu před příjezdem policie, zabránila mu v tom žalobkyně tím, že zamkla vchodové dveře, které však pan X vysadil a stejně odcházel ven na ulici. Při konfliktu utrpěla žalobkyně oděrky na rukou, bolel ji malík a měla poškrábané obě předloktí, což doložila lékařskou zprávou (založena na č.l. 11 správního spisu). Verze pana X, kterou uvedl při podání vysvětlení dne 19.2.2018, se od verze žalobkyně výrazně lišila, když trval na tom, že žalobkyně začala jako první křičet, sprostě nadávat a byla hysterická, při jeho snaze odejít z bytu do něj strčila a tahala ho za bundu, zatímco on se snažil situaci vyřešit v klidu; odmítl, že by žalobkyni jakkoliv napadl. V Úředním záznamu ze dne 15.2.2018 zasahující hlídka Policie uvedla, že po příjezdu na místo zajistili dvě osoby, pana X a žalobkyni. Oba na místě podali vysvětlení, přičemž k žalobkyni hlídka uvedla, že po celou dobu na policisty křičela, že byla fyzicky napadena a je zraněná na prstech, požaduje okamžité sepsání protokolu a bude si na hlídku stěžovat. Neustále skákala hlídce do řeči. Správní orgán prvního stupně tedy po obdržení všech podkladů od Policie ČR dne 28.8.2018 sepsal oznámení o zahájení řízení o přestupku z moci úřední (č.l. 12), které bylo zasláno jak žalobkyni (doručeno dne 8.3.2018), tak panu X (doručeno dne 2.3.2018), spolu s předvoláním k ústnímu jednání. Řízení o přestupku bylo zahájeno doručením oznámení o zahájení o přestupku poslednímu z účastníků, tedy žalobkyni, dne 8.3.2018. Dne

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

15.5.2018 při ústním jednání před správním orgánem I. stupně vypovídali oba přestupci (žalobkyně a pan X) shodně jako před policií ČR. Na základě všech podkladů tedy prvoinstanční správní orgán dne 9.11.2018 rozhodl o zastavení řízení o přestupku vedeném proti oběma obviněným podle § 86 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť spáchání skutku, o němž se vedlo řízení, nebylo obviněným z přestupku prokázáno. Prvoinstanční rozhodnutí nabylo právní moci dne 27.11.2018. Proti tomuto rozhodnutí brojila žalobkyně včasným odvoláním ze dne 22.11.2018, které žalovaný dne 7.2.2019 zamítl napadeným rozhodnutím.

6. **V replice žalobkyně** setrvala na argumentaci uvedené v žalobě a navíc uvedla, že z textu a smyslu žaloby vyplývá, že se jedná o tak závažné nedostatky přestupkového řízení a v něm vydaných rozhodnutí, že je zřejmé, že vadné je i rozhodnutí odvolacího správního orgánu, který celý postup správního orgánu prvního stupně svým rozhodnutím potvrdil.
7. Podle **§ 31 odst. 2** zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen **s.ř.s.**), ve věci přestupků, za které zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je nejvýše 100 000 Kč, rozhoduje specializovaný samosoudce.
8. Podanou žalobou se žalobkyně domáhala zrušení napadeného i jemu předcházejícího rozhodnutí nebo vyslovení nicotnosti z důvodů v ní uvedených, zdejší soud však žalobu **neshledal důvodnou** s ohledem na níže uvedené. Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání dle **§ 51 odst. 1 s.ř.s.**, jelikož žalobkyně ani žalovaný nařízení jednání nepožadovali a souhlasili s rozhodnutím bez jednání.
9. Dle **§ 78 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky** správní orgán zahájí řízení o každém přestupku, který zjistí, a postupuje v řízení z moci úřední.
10. Podle **§ 86 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky** správní orgán usnesením mimo jiné zastaví řízení podle písm. *a) skutek, o němž se vede řízení, se nestal nebo není přestupkem,* nebo písm. *c) jestliže spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněnému prokázáno.*
11. Soud nesouhlasí s tvrzením žalobkyně, že správní orgán postupoval vadně, když proti ní zahájil správní řízení o přestupku. Ze znění § 78 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá jasná povinnost správních orgánů zahájit řízení o každém přestupku, který zjistí. Soud rovněž nesouhlasí s tvrzením žalobkyně, že orgány policie za jediného podezřelého z přestupku označily pana X. Ze správního spisu vyplývá, že Policie ČR, oddělení Plzeň-střed, dne 21.2.2018 sepsalo a správnímu orgánu zaslalo dvě oznámení přestupku. Oznámení č.j. KRPP-27268-6/PŘ-2018-030517-POO, na něž v žalobě odkazuje žalobkyně, se týkalo pana X, druhé oznámení č.j. KRPP-27268-7/PŘ-2018-030517-POO se týkalo podezření ze spáchání přestupku X, tj. žalobkyní. Toto oznámení splňovalo všechny zákonné požadavky stanovené § 73 zákona o odpovědnosti za přestupky. Z dalších podkladů Policie shrnutých výše plyne, že v daném případě stálo tzv. tvrzení proti tvrzení, přičemž hlídka Policie měla důvod se domnívat, že každý ze zúčastněných jmenovaných se mohl dopustit tvrzeného přestupku. Vzhledem k uvedenému byl správní orgán I. stupně povinen ve věci zahájit správní řízení o přestupku, věc řádně prošetřit a případně rozhodnout.
12. Rovněž se soud neztotožnil s tvrzením žalobkyně, že správní orgán měl již v den obdržení výše uvedených oznámení přestupku dostatek podkladů potvrzujících skutkovou verzi

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.

žalobkyně a tyto nechal bez povšimnutí. Naopak správní orgán na základě těchto podkladů zahájil správní řízení, které mělo vést k prokázání jednoho skutkového stavu.

13. Žalobkyně dále namítala, že správní orgán ji tímto nesprávným postupem v podstatě odňal právo vystupovat v řízení v procesním postavení poškozené. K tomu soud uvádí, že zákon o odpovědnosti za přestupky v § 68 odst. 1 písm. b) i v § 70 hovoří v souvislosti s poškozeným pouze o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení. Komentář (*Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích*, 2. vydání, 2020, s. 542 – 549) k tomu pak uvádí, že na rozdíl od současné právní úpravy předchozí zákon o přestupcích sice umožňoval projednání i nemajetkové újmy, ale nehovořil o náhradě za zmíněné bezdůvodné obohacení. Ze znění důvodové zprávy k tomuto paragrafu pak autoři komentáře dovozují, že pokud by osoba uplatnila u správního orgánu nárok na náhradu nemajetkové újmy způsobené spácháním přestupku, odkáže ji správní orgán s jejím nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci, aniž by se nárokem zabýval, neboť adhezní řízení, v němž je možné rozhodovat i o nemajetkové újmě, vyžaduje řešení složitých skutkových a právních otázek. Vzhledem ke skutečnosti, že žalobkyně v průběhu správního řízení žádný nárok na jakoukoliv újmu (majetkovou či nemajetkovou) nevzniesla, a správní orgán žádnou škodu, která by byla žalobkyni způsobena, nezjistil, nemohla žalobkyně v řízení vystupovat v postavení poškozené a současně se správní orgán nemusel žádnou újmou ve svém rozhodnutí zabývat.
14. K poznámce žalobkyně ohledně špatného data zahájení řízení, které bylo uvedeno v protokolu o ústním jednání prvostupňového orgánu, soud uvádí, že se zcela jasně jednalo o písařskou chybu, která byla správním orgánem prvního stupně již opravena přímo v protokolu a bylo uvedeno místo nesprávného data 8.8.2018 správné datum 8.3.2018, jak je patrné ze správního spisu. Toto pochybení však bylo zcela bez vlivu na řádný průběh správního řízení v této věci.
15. K námitce žalobkyně, že s ní mělo být v řízení zacházeno jako s osobou přímo postiženou spácháním přestupku ve smyslu § 71 a 79 zákona o odpovědnosti za přestupky, se soud ztotožňuje s argumentací správního orgánu I. stupně, který ve svém vyjádření k žalobě ze dne 25.4.2019 uvedl, že aby v řízení měla postavení osoby přímo postižené spácháním přestupku, muselo by být zahájení přestupkového řízení podmíněno jejím souhlasem, který je však vyžadován jen u osob blízkých podezřelému, což vyplývá z rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27.4.2018 č.j. 30 A 244/2017-34 a též z komentáře k zákonu o odpovědnosti za přestupky, konkrétně z komentáře k § 79. Žalobkyně však není ve vztahu k osobě pana X osobou blízkou, tudíž její souhlas nebyl pro zahájení řízení nutný, a tedy nemohla v řízení vystupovat jako osoba přímo postižená spácháním přestupku ve smyslu § 71 a 79 zákona o odpovědnosti za přestupky. Institut osoby přímo postižené spácháním přestupku v nové úpravě vznikl, neboť současný zákon o přestupcích, na rozdíl od předchozí právní úpravy, nevymezuje kategorii tzv. návrhových přestupků, tedy zákonem taxativně vymezených přestupků (zpravidla vázaných na spáchání mezi osobami blízkými), které bylo možné projednat jen na návrh postižené osoby, jejího zákonného zástupce nebo opatrovníka, pro které byla zákonem zavedena legislativní zkratka „navrhovatel“. Současný zákon o přestupcích počítá ovšem i nadále s existencí určitých přestupků, o kterých je možné zahájit řízení pouze se souhlasem osoby přímo postižené spácháním přestupku. Popisovaná situace je však zcela odlišná od případu žalobkyně.

Ačkoliv se žalobkyně cítí poškozena, nemohla ve správním řízení stát v postavení osoby přímo postižené spácháním přestupku ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky.

16. Další námitkou žalobkyně bylo nesprávné právní hodnocení, a tedy aplikace špatného ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky, když nesouhlasila se správními orgány, jež zastavily řízení z důvodu, že spáchání skutku, o němž se vedlo řízení, nebylo žalobkyni prokázáno. Byla toho názoru, že řízení mělo být zastaveno, protože se skutek nestal.
17. Důvody zastavení řízení jsou seřazeny podle výhodnosti pro obviněného, některé mají hmotněprávní povahu, některé procesní. Zastavení z důvodů podle § 86 odst. 1 písm. a) a c) zákona o odpovědnosti za přestupky má povahu rozhodnutí o hmotném právu a zasahuje se jím do hmotných práv obviněného (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen **NSS**) č.j. 5 As 73/2010-71 ze dne 11. 3. 2011, judikát č. 2316/2011 Sb. NSS). Za toho stavu má obviněný z přestupku veřejné subjektivní právo na to, aby do jeho práv veřejná moc zasáhla tím nejvýhodnějším způsobem, který zákon předvídá.
18. K zastavení řízení podle *písm. a)* dojde tehdy, pokud správní orgán zjistí, že se skutek, o němž se vede řízení, nestal nebo není přestupkem. Může být tedy zjištěno, že k vytýkanému jednání vůbec nedošlo nebo k němu sice došlo, ale nenaplnuje skutkovou podstatu přestupku, resp. není možné hovořit z pohledu jeho materiální stránky o tom, že by porušovalo nebo ohrožovalo zájem společnosti. Avšak důvodem pro zastavení řízení podle *písm. c)* je, že spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněnému prokázáno (i kdyby skutek zřejmě spáchal obviněný, pokud by mu to nebylo prokázáno, nelze jej s ohledem na zásadu *in dubio pro reo* uznat vinným).
19. Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky se užije v případě, že bylo v řízení zcela bez jakékoli pochybnosti prokázáno, že k přestupkovému jednání žalobkyně vůbec nedošlo, nebo nenaplnuje zákonné materiální znaky. Naproti tomu podle § 86 odst. 1 písm. c) téhož zákona se řízení zastaví, pokud se 1) skutek stal, 2) naplnil všechny znaky přestupku, ale 3) ve smyslu § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád nebylo v řízení toto protiprávní jednání obviněnému dostatečně prokázáno. V řízení vedeném před správním orgánem I. stupně proti tvrzení žalobkyně stálo tvrzení pana X o chování žalobkyně (vulgární nadávky), přičemž popis takového jednání zároveň naplňuje materiální znaky přestupku stanoveného v § 7 odst. 1 písm. c) bod 4 zákona o některých přestupcích. Toto jednání však nebylo žalobkyni dostatečně a bezpečně prokázáno. Zároveň však nebylo v řízení prokázáno, že by se žalobkyně takového jednání nedopustila, například proto, že v daném čase na daném místě vůbec nebyla, nebo proto, že by k takovému jednání nebyla fyzicky či mentálně schopná. Rovněž nebylo v řízení shledáno, že by popisované jednání nesplňovalo zákonné materiální znaky přestupku.
20. Vzhledem k výše uvedenému má proto soud postup správních orgánů za právně správný a souhlasí se závěry žalovaného i správního orgánu I. stupně, že řízení bylo nutno zastavit, neboť vyvstal obligatorní důvod pro zastavení řízení stanovený zákonem, a to skutečnost, že osobě (tj. žalobkyni), která byla po celou dobu řízení podezřelá ze spáchání přestupkového jednání, se toto nepodařilo v řízení prokázat, a současně nebylo prokázáno, že se skutek nestal.

21. S ohledem na veškeré výše uvedené rozhodné skutečnosti soud žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s. (**výrok I.**), když žádnou z žalobních námitek neshledal důvodnou.
22. Právo na náhradu nákladů řízení by měl procesně úspěšný žalovaný, který však žádné náklady řízení nepožadoval, proto jejich náhradu soud nepřiznal žádnému z účastníků (§ 60 odst. 1 s.ř.s.), jak je zřejmé z **výroku II.**
23. Z důvodu dlouhodobé nepřítomnosti samosoudkyně Mgr. Jany Komínkové, již byla věc přidělena k rozhodnutí, o žalobě rozhodla na základě opatření místopředsedy Krajského soudu v Plzni ze dne 15.6.2020 (Spr 1574/2020-3) specializovaná samosoudkyně JUDr. Alena Hocká.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 8. července 2020

JUDr. Alena Hocká, v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje J. P.